

D R A U G A S
vienatinis tautinės ir
tikybinės minties lie-
tuvų dienraštis Ame-
rikoje.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

D R A U G A S
The most influential
Lithuanian Daily in
America.

No. 224

"Draugas," 2334 So. Oakley Avenue, CHICAGO, ILLINOIS
3c A COPY

Penktadienis, Rugsėjo (September) 22 d., 1933 m.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

3c A COPY METAL-VOL. XVII
Telefonas: Canal 7790

I KUBOS PAKRAŠČIUS PASIŪSTA DAUGIAU KARO LAIVŲ

AUSTRIJOJ ĮVESTA FAŠIS- TINĖ DIKTATORA

DAUGIAU KARO LAIVŲ I KUBĄ

HAVANA, rugs. 21. — J. Valstybės prisiuntė daugiau karo laivų į Kubos pakraščius. Kai kurie jų įplaukė vietos uostais. Radikalų vadovaujami kubiečiai demonstruoja prieš karo laivus. Yra baimės, ar jie nepradės pulti amerikiečių. Amerikiečiai budi. Laivuose esantieji marynai yra parengti netikėtam žygiui.

Kai kuriose provincijose liepsuoja sukilimai prieš prezidento San Martino vyriausybę. Pati vyriausybė pripažįsta, kad padėtis yra pavojinga.

Havanos miestas yra kai karo stovykla. Visur kariuomenė. Yra ir kavalerijos. Prezidento rūmus saugoja artilerija ir kulkosvaidžių kuopos. National viešbutis taip pat stipriai apgultas. Ant aplinkinių namų stogų pastatyti kulkosvaidžiai, kurių vamzdžiai ausukėti į viešbutį.

Kas momentas gali pasireikšti kruvinos kautynės.

NUSPRENDĖ REMTI BIZNĮ

BERLYNAS, rugs. 21. — Vokietijos vyriausybė nusprendė visomis galimomis priemonėmis gelbėti krašto bizninį. Namų statymui skiriama 125 milijonai dalerių.

PRIEŠ J. VALSTYBES

MADRIDAS, rugs. 21. — Kubos revoliucinis komitetas paskelbė atsisaukimą. Ragina Kubos gyventojus griežtai priešintis J. Valstybių kišimuisi į Kubos reikalus.

LEDAI ISPANIJOS

ZARAGOZA, Ispanija, rugs. 21. — 15 mylių plotą ištiko ledų kruša. 2 asmenys žuvo ir apie 100 sužeista. Visas derlius sunaikintas.

ISPANŲ KARIUOMENĖS MAIŠTAI

BARCELONA, rugs. 21. — Atarazanas kareivinėse kareiviai sukėlė maištus dėl nepatenkinamų gyvenimo sąlygų.

MASKVA PRIEŠ HITLERĮ

MASKVA, rugs. 21. — Aną vakarą Berlyne policija puolė sovietų klubą. Bolševikų span da dabar piktais žodžiais puolė Hitlerį.

FAŠISTŲ LAIMEJIMAS AUSTRIJOJ

VIENA, Austrija, rugs. 22. Austrijos fašistai krikštauja. Sudarytas naujas "personalybės" kabinetas, į kurį nepateko vicekancleris Winkler ir karo ministras Vaugoin.

Naujo kabineto priešaky pasilieka pats kancleris Dollfuss. Jo pagalbininku yra austrų fašistų vadas maj. E. Fey.

Kancleris Dollfuss lygiai kaip italų Mussolinis pasiskelbė diktatorium ir užėmė šių ministerijų vietas: užsienių reikalų, žemės ūkio, krašto apsaugos ir viešojo saugumo.

Šio žygio imtasi, kad Austriją apsaugoti nuo sujungimo su Vokietija. Austrijos fašistai neturi nieko bendra su Vokietijos hitlerininkais.

LAKŪNO DE PINEDO LA- VONAS ITALIJOS

NEAPOLIS, rugs. 22 — Iš J. Valstybių parvežtas žuvusio New Yorke žymaus italų lakūno de Pinedo lavonas. Surengtas militariškas pasitikimas.

MIRĖ BUV. KABINETO NARYS

PARYŽIUS, rugs. 21. — Mirė S. Pichon, karo meto Prancūzijos užsienių reikalų ministras. Jis buvo premjero Clemenceau kabinete.

BUBONINĖ EPIDEMIJA MANDŽIŪRIJOJ

MUKDENAS, rugs. 21. — Žiemų Mandžiūrijoje staiga pasireiškė buboninė epidemija. Mirė daugiau kaip 600 asmenų.

DOLERIO VERTĖS PUO- LIMAS

NEW YORK, rugs. 21. — Šio krašto dolerio vertė tarptautinėje mainyboje 64.58 c.

BERLYNO VYSKUPIJAI ADMINISTRATORIUM PASKIRTAS MONS. STEINMANN

BERLYNAS, rugs. 21. — Mirus vyskupui Chr. Schreiberiui, Berlyno vyskupijos administratorium paskirtas mons. Paul Steinmann. Jis valdys vyskupiją, kol bus paskirtas naujas vyskupas.

Mirus vyskupas Schreiberis palaidotas Šv. Jadvygos katedros kriptoje po įspūdingų bažnytinių ceremonijų, dalyvau-

Ieva Paulekiūtė, populiariausia Lietuvių Dienos mergaitė, "Hollywood'e", šimtmečio Pažangos parodoje, daro bandymus judamiems paveikslams. Direkt. Reed duoda nurodymus.

VAKAR PRADĖTI CHICAGOS KAR- DINOLO JUBILIEJAUS METAI

Vakar rytą Šv. Vardo katedroje įvyko iškilmingos pamaldos. Pradėti 25-ieji Jo Eminencijos Kardinolo Mundeleino, Chicagos Arkivyskupo, Chicago arkivyskupijos, bet ir iš vyskupavimo jubiliejiniai metai, kurie tęsis iki rugsėjo mėnesio 21 d., 1934 metais.

Iškilmingas pontifikalines

aukštasis šv. Mišias celebravo Jo Eminencija. Įspūdingose ceremonijose dalyvavo daug dvasiškų, ne tik iš Chicago arkivyskupijos, bet ir iš kitur atvykusiųjų.

Visoj arkivyskupijoj vyksta šv. misijos. Tai Kardinolui ju bilijatui dvasinė dovana.

BYLA DEL PARLAMENTO RŪMŲ PADEGIMO

LEIPCEGAS, Vokietija, rug. 21. — Vyriausiasis Vokietijos teismas šiandien imasi nagrinėti bylą dėl parlamento rūmų Berlyne padegimo. Kaltinami penki komunistai.

Įvairiuose kraštuose komunistai yra paskleidę propagandą, kad parlamento rūmus yra padegę patys fašistai (nacionalsocialistai), kad tuo būdu dar daugiau sužnybtų komunistus.

3 ŽUVO SU LEKTUVU

ANCHORAGE, Alaska, rug. 21. — Livengood lektuvų stoty susidaužius lektuvui žuvo Alaskos lakūnas Young ir du keleiviai.

WASHINGTON, rugs. 21. — Gydytojas liepė prezidentui Rooseveltui gulti lovon. Pasireiškė nedidelis karštis.

jant įvairių luomų vadams ir atstovams, taip pat aukštesiems krašto valdininkams ir gausingai tikinčiųjų miniai.

Prezidentą Hindenburgą atstovavo susisiekimų ministras Elta von Ruebench, o vyriausybė — teisingumo ministras dr. Guenerer. Gražiausias ant vyskupo karsto gėlių vainikas buvo nuo prezidento.

Gedulo šv. Mišias laikė Jo Emin. Adolfas kardinolas Bertram, Breslavo arkivyskupas.

APAŠTALIŠKAS DELEGA- TAS LAIKYS ŠV. MIŠIAS K. K. M. T. SUVAŽIAVIME

ST. PAUL, Minn., rugs. 21. — Spalio mėn. 8 d. čia prasidės Krašto Katalikų Moterų tarybos trylikasis metinis suvažiavimas.

Prasidės aukštosiomis iškilmingomis šv. Mišiomis, kurias laikys apaštališkas delegatas J. Valstybės, Jo Eksc. arkivyskupas A. Giovanni Cioognani.

Numatomas gausingas atstovų ir svečių suvažiavimas.

DIRBAMA UŽ BOLŠEVIKŲ PRIPAZINIMĄ

NEW YORK, rugs. 21. — Šiame krašte veikia galingos pajėgos už sovietų Rusijos pripažinimą. Prez. Rooseveltas užtikrinamas, kad pripažinimas duos J. Valst. galimybės išvystyti didelę prekybą su Rusija.

Kalbama, kad prez. Rooseveltas yra linkęs pripažinti bolševikų vyriausybę. Tačiau bus palankta kongreso sesijos.

IŠVYKO Į PARYŽIŲ

LONDONAS, rugs. 21. — Anglijos užsienių reikalų ministras Sir John Simon išvyko į Paryžių. Ten jis turės su prancūzais pasitarimų susitikimų klausimui.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

CHICAGOJE

PIENUJ KAINA GALI BŪTI MAŽESNĖ

Žemės ūkio sutvarkymui krašto administracijos pieno produktų skyriaus viršininkas dr. C. L. King pareiškia, kad pieno kompanijos gali papiginti pienui kainą tiek, už kiek jos pristato parduotuvėms išparduoti.

King sako, kad yra labai keista, kodėl kompanijos to nedaro, jei jos gali taip daryti be aukskaudos sau.

APIPLĖSĖ SEIMYNĄ

Trys kaukuoti piktadarių įsiveržė į Wm. Tanner, Commonwealth Edison Co. inžinieriaus, namus, 7340 So. Wood gat. Pareikalavo atiduoti visus turimus namie pinigus. Inžinieriaus žmoną su mažais vaikais uždarė vienam kambariui ir grasino inžinierių nužudyti, jei neduos pinigų.

Turėta namie 605 dol. Piktadarių tai pasiėmė išdumė.

SUGRIOVĖ SALIŲNĄ

Vakar vakarą iš važiuosio automobilio išmesta ir susprogdinta bomba sališno priešaky, 2145 W. 51 gat. Visas dviejų aukštų mūro namo prieškis sugriautas ir vidus suardytas. Sužeista 3 moterys ir 1 vyras, pastarasis sunkiai.

PAŠAUTASIS MIRĖ

Aną rytmetį du negrai plėšikai pašovė taxicab šoferį H. Bacon, 38 m. amž. Pašautasis mirė Provident ligoninėje.

APIPLĖSĖ KETURIAS VAISTINES

Plėšikų gauja apiplėšė keturias vaistines vakarinėj miesto daly. Vienoj vaistinėj išginklavo policmoną.

BANKRŪTIJO MILIJONIN- KAS

SOUTH BEND, Ind., rugs. 21. — Bankrūtijs milijonininkas pulk. G. M. Studebaker, buvęs Studebaker bendrovės direktorius. Skolos siekia pus-trėčio milijono dol.

SUŽEISAS LAKŪNAS SERGA

JACKSON, Mich., rugs. 21. — Aną vakarą pelkėse rastas sužeistas lakūnas H. L. Neft sunkiai serga. Abejojama apie jo pagijimą.

QUINCY, Ill., rugs. 22. — Bekylant oran Monroe stoty susikūlė lėktuvas Winnie Mae ir lakūnas Post sužeistas. Mirtu lėktuvu Post padarė rekordinį skridimą aplink žemę.

AVIACIJOS ŠVENTĖ DARIAUS-GIR- RĖNO PAMINKLO NAUDA

Dvi lietuvaitės šoks iš lėktuvo su parašutais

Dariaus-Girėno paminklo Aviacijos Šventę Dariaus-Girėno statymo komitetas savo posėdy kooptavo kelioliką naujų narių, gerų talkininkų. Amerikos Legijono Dariaus-Girėno postas ir Chicagos Lietuvių Aero Klubas remia komiteto darbus ir sumanymus. Lietuvių Aero Klubas ragia š. m. spalio mėn. 8 d. Liet.

KAS TURĖTŲ RINKTI MOKESCIUS

Illinois valstybės mokesčių komisijonierius, Chicagos universiteto ekonomikos prof. S. E. Leland paduoda sumanymą, kad visų mokesčių rinkimą, kaip valstybės, apskrityse, taip ir miestuose, pavestų federalinei vyriausybei. Sako, tegul vyriausybė nusistato atitinkamą sistemą, paskiria rinkėjus ir visas tadą sklandžiai bus vedama. Jis argumentuoja, kad šian dien visur yra daug mokesčių

skirti ir rinkti organų. Tie organai gali vos tik menkas dalis skirtų mokesčių surinkti. Kitaip būtų krašto vyriausybei renkant.

Miestas, sako profesorius, atlieka gyviausią piliečių gyvenime funkciją, svarbesnę už krašto vyriausybės funkciją. Krašto vyriausybės svarbiausioji funkcija yra krašto apsauga nuo išorinių priešų. O miestas rūpinasi visais gyviesiais reikalais. Tad miesto valdžiai mokesčiai — gyvas reikalas. Kad taip, tai turi būt tvarkingai ir išrenkami.

LIETUVOJE

ATSTOVAI IŠVAŽIAVO I MASKVĄ

Kaip jau buvo rašyta, Sovietų Rusiją atsiskė nuo lapkričio mėn. 1 d. teikti Klaipėdos lentpiūvės apdirbti mišką. Sov. rusai savo miško medžiagos eksportą nori nukreipti per Latvijos uostus, nes miško eksportas per Klaipėdą jiems neapsimokas.

Ryšium su tuo, rugp. mėn. 29 d. į Maskvą išvažiavo Klaipėdos lentpiūvių sindikato atstovai su sindikato pirmininku p. E. Galvanausku priešaky. Jie mėgins atnaujinti sutartį dėl Sovietų miško apdirbimo Klaipėdos lentpiūvėse.

SKINA NEPRINOKUSIUS RIEŠUTUS

BAISOGALA, Kedainių apskr. — Šiomet čia riešutų derlius nepaprastai geras, tik gaila, kad apylinkės gyventojai labai nekantrūs — skina ir neša maišais dar neprinokusius riešutus. Kai kas tai daro, rodos, iš pavydo, kad kitiems mažiau liktų, bet iš to ir sau mažai naudos turi.

UŽPILS KAUNO ŠULINIUS

Kauno fortuose nuo rusų laikų užsiliko labai gilūs šuliniai. Kai kurie šuliniai yra tiek gili, kad dar niekam neteko jų dugno pamatyti. Nors šuliniai ir aptveriami, tačiau suota ir kiek šilčiau.

vis tiek pavojingi gyvybėms. Kądingi tie fortai, moderniškiems namams, anot specialy, jau visai netinka, tai prieglaudos ir kitos organizacijos, kurios dabar tuos fortus turi savo žinioje, kreipėsi į krašto apsaugos ministerį, kad būtų leista tuos šulinius užpilti.

KOKAINO PIRKLIUS BAUS 10 METŲ KALĖJIMO

Pastaruoju laiku paplito slapta prekyba kokainu. Ne tik Kaune, bet ir provincijos miestuose atsirado kažkokių pirklių, kurie pradėjo aklipėšiką prekybą tais nuodais. Sveikatos departamentas, kaip teko patirti, ruošia įstatymo projektą, pagal kurį kokaino pirkliai ir jo vartotojai bus baudžiami iki 10 metų kalėjimo.

PRIENAI, Marijampolės apskr. — Per rugpjūčio 28 d. prekybos kišenvagiai bandė net keliems žmonėms ištraukti pinigines iš kišenių, bet žmonės laiku apsižiūrėjo. Vistik pagaliau vienas ūkininkas pasijuto neturįs 270 litų, kuriuos tik ką buvo gavęs už parduotą kiauš. Netekti pinigų Prienuose — ne naujiena: šiemet jau keliems ištraukė. Gaila, kad žmonės, net pajutę tokio aklipėšos ranką, taip praleidžia, neperdavę jo policijai.

ORO STOVIS

CHICAGO IR APYLINKĖS — Šiandien iš dalies debesų —

"DRAUGAS"

Išleista kasdien, šiek tiek sekma dienomis.
PRENUMERATOS KAINA: Metams — \$4.00, Pus-
mečiui — \$2.50; Trims mėnesiams — \$3.00; Vienam
mėnesiui — 75c. Europoje — Metams \$7.00; Pusme-
čiui — \$4.00. Kopija .03c.
Draudžiama ir korespondentams rašyti negra-
mą, jei neparašysite, kad padaryti ir neprisiimti tam
tikslui pato įankių.
Redaktorius priima — nuo 11:00 iki 12:00 val.
kasdien.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months
— \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00;
Copy — .03c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.
Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

KUN. JONAS J. JAKAITIS, M. I. C., AME-
RIKOS MARIJONŲ PROVINCIJOLAS

Dievo Apvaizda tvarko žmoniją, pavesda-
ma tinkamiems žmonėms tinkamą darbą. Žmo-
gui yra leista darbuotis vienoje vietoje ar
srityje iki Aukščiausio jo nepakviečia ir kitą
darbuotės sritį ar net luomą, kur jisai, ma-
tyti, yra reikalingas. Tasai dėsnys pilnai pa-
sireiškė kun. Jono J. Jakaitio asmenybėje ir
jojo darbuotėje.

Naujas Amerikos Marijonų provincijos
las kun. Jonas J. Jakaitis gimė Lietuvoje,
zanavykų krašte, Bridžių kaime, Sintautų
parapijoje, 1886 m. birželio 24 d. Jojo pa-
maldai motina, kilusi iš garsios Banaičių gi-
minės, Saliamono Banaičio sesuo, pasirašiu-
sio po Lietuvos Nepriklausomybės deklaraci-
ja, išauklėjo savo vaikus giliame tikėjime ir
aukštoje dorovėje. Pradinius savo mokslus
jaunuolis ėjo Griškabūdyje; gimnazijos mok-
slus pora metų ėjo Petrograde, paskui Min-
taujoje.

Jausdamas savo širdyje aukštesnį pašau-
kimą, įstojo į dvasinę Seinų seminariją. Baigęs
filosofijos mokslus, paliko Seinų semina-
riją su josios tuometine dvasia ir atvyko į
Jungtinės Amerikos Valstijos pas savo prie-
telių a. a. kun. Juozą Jakštį, Worcester,
Mass., lietuvių parapijos kleboną. Tais pa-
čiais metais įstojo į dvasinę sv. Sulpicijaus
seminariją Montrealyje, Kanadoje.

Teologijos mokslus baigė 1909 metuose.
kunigu įšventas gruodžio 13 d., Springfielde,
Mass., vyskupo paskirtas į Clintono airių pa-
rapiją vikaru, kur jam teko dirbti pastoraci-
jos darbas tris metus. Jau pačioje darbo pra-
džioje kun. J. J. Jakaitis parodė savo nepa-
prastus gabumus visuomeniniame darbe. Ne-
liko plačioje apylinkėje nė vienos lietuviškos
kolonijos, kurioje jaunasis darbuotojas ne-
būtų pasiaukojęs lietuviškam katalikiškam
idealui.

Toji darbuotė dar stipriau pasireiškė
kun. J. J. Jakaitiui persikėlus klebonautę
į didžiulę lietuviškąją sv. Kazimiero parapi-
ją Worcester, Mass. Čia jisai rado daug drau-
gių, didelį erdvę naujai bažnyčiai rūši, kle-

boniją. Pamatai buvo išplėsti dideliu orga-
nizaciniam darbui, laukiančiam vado su di-
deliu užsimojimu ir pasiaukojimu. Tokiu tai
ir buvo naujasis klebonas kun. J. J. Jakai-
tis.

Prasidėjo didelis tikybinių ir tautinio
centro steigimo darbas. Visu pirma naujasis
dvasios vadas subūrė pakrikusių minią į ga-
lingą organizuotą pajėgą. Worcester lietuvių
kolonija per paskutinį dvidešimt metų buvo
viena stipriausių, darbščiausių ir pavyzdin-
giausių Amerikos lietuvių kolonijų. Jinai pa-
siekė savo aukščiausio laipsnio didžiojo karo
metu, kada kun. Jonas J. Jakaitis buvo Ame-
rikos Lietuvių Tarybos ir Tautos Fondo pir-
mininku ir kada patys Worcesterio lietuvių
suaukojo Lietuvai į trisdešimtį tūkstančių
dolerių ir išpirko paskolos už šimtą dvide-
šimtis penkis tūkstančius dolerių. Tik tai vie-
nu vakarų parapijos svetainėje surinkta Tau-
tos Fondui aukų aštuonis tūkstančius dolerių.
Tokiame darbe reikėjo vado, pasiaukojimo ir
begalinės energijos.

Kun. Jonas J. Jakaitis pastatė Worces-
terį puikią sv. Kazimiero bažnyčią, didelę
lietuvišką mokyklą, įgijo gražius namus kle-
bonijai, seserims mokytojoms, jaunimo orga-
nizacijai — vyčiams. Jojo pastangomis Wor-
cesterio lietuvių įsigijo vieną gražiausių lie-
tuviškų parkų — Maironies parką. Šiandie
visas sv. Kazimiero parapijos turtas išneša
pusę milijono dolerių. Klebono pastangomis
buvo padėti pamatai ir antrajai Aušros Var-
tų parapijai. Jojo rūpesniu nupirktas dabar-
tinis "Gedimino Kalnas", antrojo lietuvių
centro — Aušros Vartų parapijos sodyba.

Didelių užsimojimų ir plačių perspekty-
vų žmogus, kun. J. J. Jakaitis nesitenkino
vien darbuote savo parapijoje; užteko jam
laiko ir energijos iesti į plačiausiąjį Ameri-
kos lietuvių visuomeninį veikimą. Nebuvo
organizacijos, laikraščio, ar kokio nors vi-
suomeninio sumanymo, prie kurio jisai ne-
būtų vienokiu ir kitokiu būdu prisidėjęs. Ir
visose šiose organizacijose jam visuomet te-
ko užimti vadovaujantis vaidmuo. Savo nu-
veiktais darbais jisai atsistojo pirmoje eilėje
Amerikos lietuvių garbingiausių žmonių.
Idealistas kun. J. J. Jakaitis įsijungė pla-
tesnės dirvos savo darbuotei. Įsteigęs pavyz-
dingą parapiją su visais jai reikalingais or-
ganais ir išmokėjęs josios skolas iki minimu-
mo, jisai nesėdėjo rankų sunėręs, besidžiaug-
damas savo nuveiktais darbais, bet ieškojo
būdų kaip pasidarbuoti platesnei visuomenei
ir daugiau gero padaryti Amerikos lietu-
viams.

Būdamas aukštos doros kun. J. J. Jakai-
tis žinojo, kad didesnių savęs atsidėjimų
galima daugiau gera artimui padaryti. Tai
jisai patyrė, besidarbuodamas blaivybės sri-
tyje, įkurdamas blaivininkams laikraštį "Tau-
tos Rytą", ir matydamas kaip blaivus žmo-
gus daugiau gali savo pavyzdžiu ir turtu pri-
sidėti prie visuomeninio gyvenimo sekmingu-
mo. Jo širdyje brendo mintis, stiprėjo pasi-
ryžimas. Jisai atsidėjo savo geros vietos
atsidėjimo savęs ir 1930 metais įstojo į Tėvų
Marijonų vienuoliją.

ORGANIZACIJOS, JAUNIMAS IR
MŪSŲ JĖGŲ KONSOLIDACIJA

(Red. M. Zujaus referatas Federacijos
23 kongrese).

(Tęsinys)

Liūdna daros pasižiūrėjus į mūsų
spaudos stovį. Katalikai niekuomet ne-
galėjo pasigirti savo spaudos pozicija. A-
merikos Jungtinių Valstijų lietuvių šiuo
laiką leidžia 27 laikraščius. Iš jų vos 9
yra katalikų rankose. Tas sudaro lygiai
vieną trečdalį. Tuo tarpu tikintieji lietu-
viai katalikai sudaro per 80 procentų iš
viso bendro Amerikos lietuvių skaičiaus.
Geresniam dalykų stovio atvaizdavimui
galima štai ką nurodyti: prieš vieną ka-
talikų dienraštį "Draugą" stovi vienas
socialistinis ir du komunistiniai; prieš
vieną mūsų du kart savaitinį "Darbinin-
ką" stovi vienas bespalvis du kart savai-
tinis; prieš mūsų du savaitinius "Garsą"
ir "Laivą" stovi 8 bespalviai tautiškai
liberalistiniai, socialistiniai ir komunisti-

ki; prieš mūsų dvisavaitinį "Vyty" ir mė-
nesinius "Studentų žodį", "Motery Dir-
vą", "Meilę", bertaininį "Žvaigždę" taip
pat stovi didesni skaičiai liberališkų ir
socialistiškų organų.

Suprantama, spaudos įtaka yra ne
laikraščių kiekybė, bet kokybė. Laikra-
ščio įtakos sudarymui reik visų pirma į-
vairaus, įdomaus, patraukiančio turinio.
Toliau reikalingas išplatinimas. Visa tai
neįmanoma vien tik redakcijai ir admi-
nistracijai, kuriose mes turime po vieną
kitą asmenį ir taip jau per daug apskro-
vusius darbus. Į spaudos talką privalėtų
stoti visi, kas tik sugeba valdyti plunksną.
Kuo didesnis skaičius bendradarbių ir ko-
respondentų stotį ir talką, tuo bus įvai-
resnis, įdomesnis turinys. Be kolonijų ve-
ikėjų talkos laikraščio išplatinimas irgi
neįmanomas.

Spaudos reikšmė kiekvienam susipa-
tusiam katalikui turi būti žinoma. "Spau-
da yra viena stipriausių visuomenės au-
lėjimo priemonių: ji barsto žmoniją tarpe
gyvybės ir mirties sekla" — sako lietu-
vių filosofas Stasys Šalkauskas. Supran-

ATSAKYMAS Į PRIEKAIŠTUS DĖL DARIAUS IR
GIRĖNO SKRIDIMO

(Buvusio vyriausio skridimo
rėmėjų komiteto ir dabar-
tinio lakūnų paminklo sta-
tymo komiteto viešas
pareiškimas)

Pastaruoju laiku kai kurie
laikraščiai, o ypač "Naujie-
nos" ėmė dažnai rašinėti apie
mūsų didvyrių Dariaus ir Gi-
rėno žuvimo priežastis. Tik
neaišku, kodėl "Lituanikos"
žuvimo priežasčių ieškoma ne
Soldino apylinkėse, bet Ame-
rikoje ir dargi Chicagoje! Pa-
galiau pradėta daugiausia ka-
linti net vyriausias skridimo
rėmėjų komitetas ir fondo glo-
bėjai. Tadgi tiki kaltinimai ir
prieštariai verčia mus (komi-
teto nutarimu iš š. m. rugsėjo
19 d.) atsakyti, kiek tie prie-
štariai liečia patį vyr. skrid.
rėm. komitetą. Čia nemanoma
niekinti kuris laikraštis, bet
tiksliai atsakoma į puoliaus bei
prieštarius.

Kada mūsų lakūnai kap. Da-
rius ir Girėnas ryžosi skristi
į Lietuvą, jų sumanymui pri-
tarė beveik visą Amerikos lie-
tuvių spauda. Tik komunistai
nuolat pajuokdavo abudu la-
kūnus ir pačių skridimo ide-
ją. Be to, "Naujienos" ir y-
pač "Keleivis" ne kartą nei-
giamai atsiliepė apie Dariaus
ir Girėno žygį. Dėl to tokių
laikraščių skaitytojais negalėjo
gausiai savo aukomis paremti
skridimą.

Bet visai nesuprantama
"Naujienų" taktika. Šis die-
nraštis, lakūnams dar tebesant
Chicagoje, net kelis kartus nei-
giamai rašė apie šį žygį ir ne-
kartą kėlė klausimą, kur bus
nudėti skridimui aukoti pini-
gai, jei skridimas neįvyktų.
Dar ir dabar daugelis čika-
gietčių komiteto nariams pri-
mena pagarsėjusią "N-nų"

Tapęs vienuoliu, ėjo tas pareigas, kurios
jam buvo skirtos. Pirmiausia darbavosi duo-
damas misijas. Kadangi Tėvai Marijonai pa-
siėmė ant savo pečių ne tik Amerikos lie-
tuvių katalikiškosios spaudos reikalus, bet
taipgi ir švietimą, tai į šią sritį teko jiems
sudėti nemaža pajėgų. Šiuo tikslu vienuoli-
jos vadovybė pavedė kun. J. J. Jakaitiui su-
rasti naują tinkamą vietą besiplečiančiai
aukštajai lietuviškajai mokyklai — kolegijai.
Jam toji pasiūlytą geriausia pasisekė. A-

1932 m. rudenį įdėtą žinią (a-
pie vieną Dariaus ir Girėno
nusileidimą) su antrašte "PA-
KILO KAIP SAKALAI —
NUTŪPĖ KAIP VABALAI".
Šiam dienrašty palankūs strai-
psniai buvo tik pačių lakūnų
atsisaukimai ir komiteto se-
kr. P. Jurgėlos raštai. Tik
prieš patį išskridimą "N-os"
dėdavo žinutes apie lakūnų
pasirengimą skristi ir išleido
lakūnams skirtą atskirą leidi-
nį, kuris, be abejonės, davė
pelno (ne skridimo fondui).
Šiaip jau "N-os" iš savo pu-
sės neragina visuomenės auko-
ti skridimui, tuo tarpu kaip
"Draugas", "Dirva — Liau-
dies Tribuna", "Vienybė" ir
kt. gana dažnai ir iš savo pu-
sės paragindavo remti lakūnų
žygį ir reikšdavo jiems ge-
riausių linkėjimų. Lakūnus sa-
vo redaktiniuose straipsniuose
"N-os" kelis kartus atsiminė
tik po liūdno liepos mėn. 17
dienos. Kodėl "N-os" taip el-
gėsi lakūnų atžvilgiu, čia ne-
nagrinėsime. Kap. Darius sa-
kydavo, kad čia atsiliepa
1926 m. gruodžio 17 d. įvykis
Lietuvoje. Betgi lakūnas Gi-
rėnas yra tarnavęs "N-nų"
spaustuvėje. Rodos, nors šis
faktas turėjo sukelti "N-se"
daugiau simpatijos lakūnams.

Tik to. Mes negalime pei-
kti vieną ar kitą laikraštį, ko-
dėl per mažai rėmė skridimo
reikalus. Tai yra atskirų re-
daktorių jausmo dalykas. Čia
konstatuojame tik faktą.

Bet vis dėlto sunku supra-
sti toks keistas "N-nų" elge-
sys. Juk "N-noms" labai ar-
tini buvo vienas iš skridimo
fondo globėjų ir vienas skri-
dimo rėmėjų komiteto narys
kuris buvo oficialus "N-nų"
atstovas (tik, deja, labai re-

tai lankėsi komiteto posėdžio
se). Tuo būdu "N-nos" tu-
rėjo geriausių progų per šiuos
asmenis reikšti ko didžiausios
iniciatyvos ir ko uoliausiai
veikti skridimo reikalams. Ta-
čiau tie atstovai minėtose į-
staigose tuo nepasižymėjo. Čia
vėl nemanom jų peikti — gai-
jie laiko neturėdavo ar gal bu-
vo kitokią priežastis. Tik pri-
menam, kad "N-os" per tucs
savo atstovus turėjo gražiaus-
sios progos daug pasidarbuoti
skridimui, parodyti iniciatyvą
ir daug sumanymų iškelti.

"N-os" tik lakūnams žuvus
ėmė rodyti tokį nepaprastą
susirūpinimą lakūnais! Jei
"N-os" taip užjaučia tą tra-
gėdiją, tai kodėl gi ankščiau
neužautė lakūnų reikalų ir rū-
pesių, kada lakūnams taip
trūko pinigų? Buvo daug laiko
ir progų parodyti nuosirdų
pritarimą sunkiai vykdomam
aukų rinkimo darbui. Galima
buvo daug agitacinių straips-
nių parašyti. Ypač "N-nų"
vedamieji straipsniai galėjo
būti net labai naudingi. Tačiau
"N-os" to nedarė, pasyviai
laikėsi.

Betgi lakūnams žuvus šis
laikraštis tapo net labai ak-
tyvus — tik, deja, savo kal-
tinimais kitų. Dabar, rodos,
reikėtų tik apraudoti lakūnų
žuvimas ir raginti visuomenę
dėti aukas tų didvyrių pamin-
klui. Bet vietoj to "N-os" ė-
mė tiksliai kaltinti visus: gir-
di, lakūnai žuvo tai dėl Lietu-
vos valdžios kaltės, tai dėl
Lietuvos atstovų bei konsulų
kaltės ir, pagaliau, dėl mūsų
komiteto ir fondo globėjų kal-
tės. Galų gale, š. m. rugp. 16
d. nr. 192 "N-os" tvirtina
straipsny "Svarbioji lakūnų
žuvimo priežastis":

Svarbioji tragedijos priežas-
tis greičiausiai tai "Transat-
lantinio Skridimo Komiteto
Čikagoj" apsileidimas. Jis di-

džiausias kaltininkas (k-to pa-
braukta). Štai dėl ko: šio ko-
miteto tikslas ir pareiga bu-
vo tinkamai suorganizuoti ir
sukelti lėšų fondą ir priruoš-
ti lėktuvų skridimui. Ar Čika-
gos komitetas tai padarė? Ne.
Pirmiausia, jis nesugebėjo su-
kelti lėšų fondą. Tas darbas
jiems nesisekė. Jie nepatraukė
minios, neįtikino visuomenės
ir pagaliau net kai kurie ko-
miteto nariai buvo abejūsiai
lakūnų skridimui. Skaitant jo
pranešimus, atrodo sausas ci-
frų pabrėžimas, formalisto biu-
rokrato atliekamas. Todėl ne-
nuostabu, kad visuomenė ne-
pilnai tikėjo į lakūnų pasiry-
žimą, o ypač kada jie lukuria-
vo New Yorke..

Atrodo, kad ir pats tų eilu-
čių autorius netikėjo lakūnų
pasiryžimu ir pats nebuvo skri-
dimo rėmėjas. Savo tikrąją
pavardę paslėpęs (S. S.), jis
drįsta taip nerimtai kritikuo-
ti ir puliti komitetą. Argi la-
kūnų atsisaukimai ir k-to se-
kretoriaus straipsniai neįtiki-
no visuomenės ir paties S. S.?
Bet labai daug pasako saki-
nys: "Todėl nenuostabu, kad
visuomenė nepilnai tikėjo į la-
kūnų pasiryžimą o ypač kada
jie lukuriavo New Yorke".
"N-nų" redakcija savo pasta-
bos ar atskiros nuomonės čia
nedėjo; taigi, atrodo, kad ir
"N-nų" redakcija "nepilnai
tikėjo į lakūnų pasiryžimą".
Ką gi padarysi? Komitetas
kitaip ir geriau "įtikinti" ne-
sugebėjo. Bet užtat buvo "iti-
kinta" ta patriotiškoji Ame-
rikos lietuvių visuomenė, kuri
sudėjo lakūnų žygiui apie 8,
300 dol.

(Bus daugiau)

TĖVŲ MARIJONŲ MISIJOS
RUGSĖJO IR SPALIŲ MĖN.

Rugsėjo 24 ligi spalio 1 d.
Misijos ir 40 valandų šv. Sa-
kramento garbinimas. — Ke-
wanee, Ill.

Spalio 1 ligi 8 d. Rekolekci-
jos — Rockford, Ill.

Spalio 16 ligi 29 dviejų sa-
vaidžių Misijos — Scranton,
Pa.

Skaitykite ir platinkite
dienraštį "Draugą" ir
remkite visus tuos pro-
fesionalus ir biznierių,
kurie garsinasi jame.

J. N.

tama, parapijų steigimas, bažnyčių sta-
tymas, parapijinių mokyklų, vienuolynų
rėmimas ir kiti reikalai nutraukia katali-
kų jėgas ir ištęklus, tuo tarpu libera-
lai ir socialistai didžiausią dėmesį ir ak-
ciją sukoncentruoja į savo organų leidi-
mą ir palaikymą.

Mūsų Draugijos ir Organizacijos

Apsistojus prie mūsų draugijų ir or-
ganizacijų, matome, kad paskutiniiais ke-
liais metais jos ne tik ku neauga narių
skaičiumi, bet mažėja. Neauga Darbinin-
kų Sąjunga, Motery Sąjunga, Vyčiai, ne-
auga narių skaičiumi ir mūsų Susivieny-
mas, nors finansiniai jis tvirtėja kiekvie-
nų metų ir, galima sakyti, kiekvieną mė-
nesį. Neaugimo nariais yra įvairių prie-
žasčių. Viena iš jų ir tai labai svarbi —
nedarbas ir ekonominė depresija. Visa
mūsų gyvenamoji šalis ir visas pasaulis
dejuoja prislegtas nedarbo ir depresijos.
Šios šmėklos savo negailestingus nagus
prikišo ir skaudžiai suspaudė ir mūsų
įstaigas ir organizacijas. Mažiau pajuto
idėjinės draugijos ir organizacijos, dau-
giau pašalpinės. Šimtai ir tūkstančiai na-

rių, negalėdami užsimokėti priklausomų
duoklių, išibraukia iš mūsų organizacijų.

Pašalpinį draugijų gdynę praėjo.
Da neseni tie laikai, kuomet kiekvienoje
mūsų kolonijoje gyvavo nuo kelių iki ke-
liadesimt pašalpinii draugijų (pavyzdžiui,
Chicagoj, Brooklyne, Bostone, Philadel-
phioj, Pittsburghje). O kur jos šiandien?
Tiesa, ne visur ir ne visos jos išnyko ir,
neduok, Dieve, kad išnyktų, bet prieš įvy-
kusius faktus neturime užmerkt akių. Jų
liko tik mažas procentas ir daugely vie-
tų tos pačios vegetuoja, silpsta ir nyksta
su didele skriauda tiems žmonėms, kurie
jas organizavo, dirbo, priklausė. Užniek-
nuėjo jų trūšas ir sumokėti pinigai.

Pašalpinii draugijų žlugimo priežas-
čių yra visokių, bet svarbiausios yra šios:
nemokėjimas jų pastatyti ant tinkamo pa-
šalpinės draugijos pagrindo, stoka pa-
tyrusių vedėjų, maža valdžios priežiūra,
arba visiškai nepriežiūra ir bendrai lietu-
vių da menkas supratimas apsidraudimo
reikšmės. Daugumos pašalpinii draugijų
įstatymai ir taisyklės yra jau atsidūrę
arkyvuose ir jų turinys daugiau tikty

linksmy feljetonų rašymui, negu pašalpi-
nės draugijos vedimui ir jos tvarkos pa-
laikymui. Yra ir tokių konstitucijų, ku-
rių turinį tegali suprast tik patys auto-
riai, o pašaliečiams jis pasilieka neįkan-
damas riešutus.

Per vargus išaugo mūsų Susivieny-
mas. Jis matė daugybės ginčų, rietenų, ne-
sutikimų, skaldymosi periodų, visokių in-
trygų, bet jis vis dėlto išaugo į didelę
milijoninio kapitalo nacionalę fraternalę
organizaciją. Čia glaudžiasi mūsų visų rū-
šių darbo žmonės, profesionalai, pasauli-
niai inteligentai ir dvasiškija.

Susivienymo pradžia siekia 1886 me-
tų lapkričio 22-ros. Tą dieną Plymouth,
Pa., buvo suauktas steigiamasis seimas,
kuris užbrėžė organizacijai tikslus, už-
davinius ir taisykles. Savišalpa, katali-
kystė ir lietuviystė — vyriausi Susivieny-
mo tikslai. Kun. A. Varnagiris, kun. A.
Burba, kun. S. Pautienius buvo pirmieji
Susivienymo ir apskritai Amerikos lietu-
vių pionieriai — organizatoriai ir vadai.

(Daugiau bus)

Detroito Lietuvių Žinios

IŠ ŠV. PETRO PARAPIJOS

Rugs. 16 d. Šv. Petro bažnyčioje buvo šilubas Vinco MeArthur ir L. Collonaues. Jaunavedė iš Erie, Pa., o jaunuolis priklauso šiai parapijai. Jaunosios sesuo ir brolis buvo atvažiuavę į vestuves. Jaunoji pora apsigyvens Detroito ant Springwells Ave.

Ateinančią savaitę bus trejos vestuvės. Vienos bus ketvirtadienį. Jaunavedis yra baigęs katalikiškas pamokas ir prieš šilubą bus pakrikštytas. Kiti du šilubai bus sekmadienį; vienas 9 valandą su iškilmingom Mišiom, o kitas vėliau.

Kun. Masevičius šią savaitę buvo išvažiuavęs į Saginaw pas kun. Kučą 40 val. atlaikams. Nors Gr. Rapids dioclezijoje yra tik trys lietuviai kunigai, bet pas kun. Kučą, paprastai, suvažiuoja gražus būrelis kunigų iš artimųjų dioclezijų.

Saginaw lietuvių tik mažas būrelis. Parapija nedidelė, bet matyt tvarka gera. Kun. Kučas turi daug darbuotis, kad užlaikytų parapiją, nes dabar visiems sunkūs laikai. Kun. Kučas Šv. Jurgio parapiją užėmė perkėlus kun. Lipkų į Gr. Rapids, Mich.

A. Tunaitis, 179 Military St., yra blogam padėjime. Jis serga tokia liga, kurios gydytojai dar nenustatė. Vienas sako, kad tai tumorai, bet kiti tai laiko blogesniu dalyku. Nežinia kaip toliau bus, bet gi yra vilties Antanpi pasveikti.

Tuose pačiuose namuose Vlado Jurgelaitis, namų šeimininkas, kuris prieš keletą savaitių buvo smarkiai sužeistas, jau daug geresnis. Už keletą savaičių vėl pradės darbuotis bažnytiniam komitete. Labai dėkingas visiems už lankymą.

Kaz. Lubekis su savo šeima išvyko į Seranton, Pa., lankyti savo artimų giminių. Žada išbūti visą savaitę.

Sužeistas P. Visockutis. Jis su vaikinais žaidė foot-ball ir išnarino koją. Nors Dr. Siurbus sako, kad kaulas nesulaužytas, bet vis tiek pusėtina žaizda. Vaikinas yra sūnus našės motinos. Dirba Fordo trade school ir sau ir motinai duoną uždirba. Gaila motinos ir vaikinio. Vaikinas tarnauja Mišioms ir yra labai gero būdo. Linkim kuo greičiau pasveikti.

Laikraščiuose paskelbta, kad Fordas priims penkis tūkstančius darbininkų. Perskaitę tai nebėkit į Detroit'ą, nes toji vieta, kur tuos darbininkus vyrus priima, yra užsi-grūdus. Daugiau negu paskelbta. Seni darbininkai, kurie seniai atleisti da nepasaukti į darbą. Gaila žmogaus, kuris, išgirdęs, kad darbininkus ima į darbą, išleidžia paskutinį centą kelionei, o atvykęs darbo negauna. Mums malonu būtų, kad daugiau lietuvių į Detroit'ą atvažiuotų, be dabar dar ne laikas. Paskaitę, kad darbo yra, pasiklausinėkit arba susirašykite su pažįstamais. Temykit gerą lietuvišką laikraštį, nes kai Detroito bus geriau, apie tai bus paskelbta.

Pusėtinas būrys žmonių atsilankė į "Draugą" (spaudos rėmėjų) pikniką iš šios parapijos. Visi linksmai dieną praleido. Geras būtų dalykas, kad spaudos rėmimas būtų plačiau varomas. Kaip jau buvo "Drauge" rašyta, mes, detroitiečiai neužmokam už gerą, ką gauname per "Draugą". Jis užleidžia mums visą puslapį. Jame dažnai matyt dalykų, už kuriuos paprastai reikėtų mokėti. Piknikai, baliai, šokiai ir vis skelbiami dykai. Tat, platindami "Draugą", galime šiek tiek atsilpygti. Kai "D." plačiai bus Detroito skaitomas, atsiras biznierių ir profesionalų, kurie dės savo skelbimus. Platinkim "Draugą"! Nepalikim tą darbą vienai ar kitai kolonijai, nes visi gauname vienodą patarnavimą.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

EAST SIDE

Rugs. 17 d. buvo didelis piknikas Birutės darže. Pikniką rengė D. K. S. R. dr. ja. Diena buvo graži, tat žmonių suvažiuo daug. Visi pikniko darbininkai uoliai dirbo ir visiems svečiams mandagiai patarnavo.

Saulutei nusileidus prasidėjo graži programa. Apie spaudą kalbėjo kleb. kun. J. Čižauskas, kun. V. Masevičius, kleb. Šv. Petro parap. ir kun. K. Valaitis. Kalbos buvo labai įdomios. Taipgi kalbėjo atsilankę plačiai žinomas spauštuvinkas p. Petrėnas. Nors p. Petrėnas gyvena kitoj kolonijoje, bet priklauso prie mūsų parapijos ir ją visuomet gausiai remia. Savo trumpoj kalboj išsireiškė, jog jo širdis ir dvasia visuomet su Šv. Jurgio parap.

Ant galo Šv. Jurgio choro mergaitės, vad. Čižauskienei, išpildė tautiškus šokius pasi-puošusios tautiškais kostiumais. Šokiai taip patiko publiškai, kad turėjo atkartoti.

Savaitinį "Draugą" laimėjo V. Tamuliūnas.

Pikniko komisija širdingai dėkoja visiems atsilankusiems. Širdingiausias ačiū kleb. kun. J. Čižauskui, kun. V. Masevičiui ir atsilankusiems iš Šv. Petro parap. kun. K. Valaičiui, p. Čižauskienei ir šokikėms. Darbininkams: Bondzienei, Bačiūnienei, Čepelioniūtei, Vaičiūnaitei, Usoriui, Tameliui, Bieliokui ir visiems kurie patarnavo automobiliais. Piknikas atnešė gražaus pelno.

Komisija

P-lė S. Markevičiūtė surengė savo draugei Elenai Šnaraitei "surprise shower". Buvo suprašyta daug mergaičių, visos gražiai linksminosi. Mergaitės pavaišintos skania vakariene. P-lei Šnaraitei sunėta daug gražių dovanų.

Tylutė

WEST SIDE

Spalių 9 jau čia pat. Pasak kun. I. F. Boreišio, spaudoje mažai kas terašoma. Nei laikraščiai, nei konsulai, nei pasiuntinybė agitacijos nevaro, kad kolonijas prirengus iškilmingam paminėjimui Spalių 9 d. Paskutinių dienų agitacija būna be naudos.

West Side kun. Boreišio pastangomis, jei bus galima, surengs Vilniaus reikalams vakarą, nes svarbus reikalas atsiminti tuos vargus, kurie slepia vilniečius, kurie kovoja už tautos teises, kurie palaiko švietimą, kas ir yra didžiausiu pamatu Vilniaus atgavimui.

Vasaros atostogoms praleisti Baibokai, Ivanauskas, Lukoševičiai ir keletas kitų buvo nuvykę į Custer, Mich., pas lietuvių ūkininkus K. Daunorus, M. Liutvaičius. Turėjo gerus laikus; tikrai lietuviškai pabaliavoje pas gimines.

Siltos vasaros diepėlės greitai užsibaigs; užsibaigs ir ore pasilinksminimai. Todėl reikėtų pasinaudoti dar šia progą, t. y. rugs. 24 d., Šv. Antano parapija rengia pikniką Beech Nut grove, padengimui lėšų už bažnyčios išdažymą. Tikslas geras, vertas visuomenės paramos.

Klebonas su komitetu darbuojasi, kiek galėdami, kad piknikas pavyktų; jie deda pastangų, kad atsilankčius patenkinus ir padarius pelną. Visas darbas atliktas už prieinamą kainą.

Ištikrųjų, katalikams bus malonu atsilankius į gražią Šv. Antano bažnyčią Dievą pagarbinti.

Prašome geraširdžių skaitlingai dalyvauti piknike. Visi bendrai tyrame ore smagiai laiką praleisime.

A. P.

GARSINKINTES

"DRAUGA"

LIETUVOS GYVENIMAS

LIETUVIŲ VERSLININKAI DIRBA

Atstaus Lietuvos valstybę, atsivėre plačios lietuviškojo darbo sritys. Atsivėre plati dirva ir lietuviškai prekybai bei pramonei. Tačiau šiomis galimybėmis lietuviškas tautinis elementas mažai tepasinaudojo ir ekonominės šakos iki šiol valdyti dar nepajėgė. Visos gyvosios jėgos buvo nukreiptos į valstybės kūrimą, o ne į ekonominio nepriklausomumo sudarymą. Prekyba, pramonė ir amatai ko ne ištisai pasiliko svetimtautių rankose. Šitokia būklė, žinoma, negalėjo amžinai pasilikti. Lietuviai prekybininkai, pramonininkai ir amatininkai, matydami, kad svetimtaučiai ekonominėje gyvenime viską nusveria, pradėjo nerimti. Jų tarpe iškilo mintis, kad lietuviai atstatę nepriklausomą politinę Lietuvą savo krauju, turi sukurti ekonominę Lietuvą savo darbu. Vykdydami tą mintį, jie susimetė į organizaciją ir įsteigė Lietuvių prekybininkų, pramoninkų ir amatninkų sąjungą, paprastai vadinama lietuvių verslininkų sąjungos vardu.

Ši sąjunga iš pat pradžių pradėjo vartoti propagandą. Kad prekybą, pramonę ir amatus reikia paimiti į savo rankas lietuviams, kad reikia lietuviams turėti reikalingą tik su lietuvišiais ir t. t. Jų akcija išsiskyrė svetimtaučių verslininkų tarpe didelio sąjudžio, tačiau šių pastangos lietuvių verslininkų sąjungą diskredituoti nepavyko. Lietuvių Verslininkų sąjunga įsigalėjo. Dabar ji turi savo banką, leidžia savo laikraštį ir išlaiko prekybos mokyklą.

Šių metų spalio 7 — 8 dienomis verslininkų sąjunga šaukia Lietuvių Verslininkų Kongresą, kuriame dalyvaus ne tik sąjungos nariai, bet visi lietuviai, kurie verčiasi prekyba, pramone ar amatais. Tame kongrese bus aptarta daug

verslininkus liečiančių reikalų ir bus apsvastyta daug verslininkams svarbių klausimų. Per kongresą paaiškės tolimesnė lietuvių kova už savo teises pramonės, prekybos ir amatų srityse, bus nustatytos ateities veikimo gairės, kad šiame darbe būtų pasiekta didesnio vieningumo.

Reikia pastebėti, kad verslininkų sąjungos darbe nemažą vaidmenį vaidina ir apsi-gyvenę Lietuvoje kai kurie Amerikos lietuviai.

Tsb.—

APLINK LIETUVĄ

Du jauni žmonės, D. Var-nas ir J. Ramanauskas rugpiūčio 23 dieną pradėjo bėgimą aplink Lietuvą. Tai pirmasis Lietuvoje tokio sporto bandymas. Jiems teks padaryti kelio apie 1100 kilometrų. Įrodymui, kad tikrai bėga nusta-tytu keliu ir kad tikrai bėga, jie turi su savim knygą, kurioje valdžios įstaigos ar visuomenės organizacijos daro reikalingus pažymėjimus. Minimi sportininkai mano Lietuvą apibėgti per 18 dienų. Kelionė jiems ligi šiol vyksta laimingai.

Tsb.—

KĄ "DRAUGAS" JUMS DUODA:

1. Suprantamoj kalboj išdėstytas svarbiausias Lietuvos ir Amerikos žinias ir politikos, tikėjimo ir mūdienio klausimus;
2. Kasdien įdomias vyr. redaktoriaus diskusijas apie dienos klausimus;
3. Žinių skyrius iš visų lietuvių kolonijų Amerikoje;
4. Parinktas įdomias ištraukas iš Lietuvos laikraščių;
5. Parinktus juokų skyrius (garsūs prof. Kampininkas);
6. Kasdien rinktos beletristikos ar poezijos skyrių;
7. Įdomius straipsnius specialiai parašytus "Draugui";
8. Sveikatos skyrių, per kurį dykai galima gaut patarimų apie sveikatą;
9. Kasdien įdomius paveikslus ir juokingus piešinius;
10. Vėliausios pranešimus iš parapijų ir draugijų darbuotės;
11. Pagarsinimais patarnauja tiek garsintojams kiek skaitytojams;
12. "Drauge" lietuviška-visuomenė randa vienintelį tautinės ir tikybinės minties dienraštį Amerikoje.

UŽSISAKYKITE — IR JUMS IR MUMS PAGELBĖS. "Draugas" metams \$6.00; pusmečiui \$3.50; trims mėnesiams \$2.00; vienam mėnesiui 75c; per išnešioją — 12c į savaitę. Lietuvoje metams \$7.00.

"DRAUGAS" PUB. CO.

2334 S. OAKLEY AVENUE,
Chicago, Illinois

"Tastes better than mayonnaise!"

sako geros šeiminkės

Tukstantai sutinka! Kraft's Miracle Whip Salad Dressing yra visai naujas — ne per daug aštrus, ne per daug švelnus, ne per daug aliejingas. Padarytas iš rinktiniausių sudedinių, išplaktas nauju Kraft Miracle Whip būdu.

Costs 1/3 less than mayonnaise

PRAETIES PABYROS

Rašo Kun. A. Petrauskas, M. I. C.

Namiškiai

Namiškiai, tai mudviejų tarnai — karčiai. Jų mudu turėjome iš viso tris. Vieną lietuvį — Joną Grybą, nuo Latvijos pasienio. Vieną vokiečių — Loreną iš Sáratovo gub. Trečias buvo lenkas. Kaip mudu, taip mudviejų tarnai, kad ir skirtingų tautų buvome žmonės, tačiau niekuomet didesnių ginčų apie tautybes nekildavo.

Prie bažnyčios turėjome dar zakristiją, ne karėivį — "Pan'ą Benedikt'ą". Taip ji visi vadindavo, taip ir aš vadinau, o tikrosios pavardės nežinojau. Jis buvo lietuvis nuo Pakuršio, bet iš kurios vietos įsakmiai — nepasakysiu. Kol buvo "Pan Benedikt" nevedęs, lietuviškos dvasios dar kiek jame rusų, nors labai menkai. Bent tiek, kad lietuviams bu-

vo palankus ir mieliai lietuviškai kalbėdavo. Reikėjo nelaimės, pasipainiojo jam iš kaimynystės vieno lenko siuvėjo dukterė, susipažino, pasimilo ir susituokė. Nuo vestuvių dienos žmogus visai atsimainė — pasidarė visiškai lenkas: lietuvių vengė, pasidarė šiurkštus, nesukalbamas. Gaila žmogaus!

Tame pačiame name, kur aš, gyveno dar vienas labai įdomus žemaitiškas tipas — "Pan Grzegorz" su savo senute seseria — Uršule. Ir šių dviejų kitaip nieks nevadindavo, kaip: Pan Grzegorz ir Pama Urszula, tai ir aš kitaip pavadinti jų negaliu, nors kasdien su jais tekdamas susieiti ir per ilgas ne kartą valandas šnekučiuotis. Be galo geri buvo juodu žemaičiai, mėgo žemaičių kraštą, mėgo lietuvių kalbą, bet jau prie Varšuvos prigiję taip, kad nuo jos nieks judviejų už jokių pinigų negalėjo atitraukti. Pan Grzegorz teisme raštininko turėjo vietą. Iš prigimties — bailus. Kai karas kilo, teismas išsikėlė į Rusiją, Pan Grzegorz gana bijojo likti Varšuvoje, tačiau nesurado

tiek jėgų, kad su Varšuva skirtis. Turbūt, taip ir likosi, kad ir drėbindamas kin-kas, bet kartą su savo Varšuvele.

Pranciškus Stankevičius

Jau prieš kelerius metus man teko kiek susipažinti arčiau su kai kuriais varšuviečiais lietuviais. Mat, tais metais sumanė buvome sudaryti maldininkų kompaniją iš Lietuvos į Čenstakavą, kur yra nuo senovės pagarsėjęs Šv. Marijos Panos stebuklingas paveikslas. Kaip Vilniaus Aušros Vartų, taip lygiai ir Čenstakavo Marijos paveikslai Lietuvoje yra gerbiami. Sumanėme todėl vieną ir antrą Motinos Dievo paveikslą vienu užsimojimu aplankyti: važiuoti į Čenstakavą stacijas, aplenktiant Vilnių, o grįžtant užsukti ir į Vilnių, pasveikinti Dievo Motiną ir apeiti garsiąsias Vilniaus Kalvarijas.

Kaip buvome sumanę, taip ir įvykdėme. Susidarėme apie porą šimtų žmonių ir aplankėme Čenstakavos Dievo Motinos paveikslą, o paskui ir Vilniaus. Į Čenstakavą važiuoti būtinai reikia per Varšuvą.

Tuomet tai ir teko man susipažinti su kai kuriais žionykščiais lietuviais veikėjais. Pirmiausia kelis žodžius apie vyriausią ir seniausią jų — p. Pranciškų Stankevičių.

Kilęs jis buvo iš Suvalkijos — nuo Marijampolės. Nuo jaunų dienų ypatingą turėjo jį polinkį prie siuvėjų amato. Jo dėdė Jurgis Stankevičius pramokė jį kiek šio amato vadžiudamasis po žmones, kaip paprastai siuvėjai kaimo daro. Pranciškui tačiau šio mokslo buvo per mažą. Jis nenorėjo tuo pasitenkinti. Jo galva buvo pramušta kilti aukščiau šio amato. Jis užsigelė tapti kunigiškų drabužių siuvėju. Tuo tikslu vyksta jis į Seinus prie Kunigų Seminarijos ir bando čionai lėtintis. Pasirodo tačiau, kad geru siuvėju tapti ne taip lengva. Kur gauti tą mokslą? — Važiuoti į didesnią miestą — Truksta pinigų! — Taip vargšas nusiminęs ir žiūrėjo į ateitį nusiminusia akia.

Jo laimė atėjo į pagalbą tuomet jam pradedanti atbusti Seinų Seminarijoje tarp klierikų lietuviška dvasia. Klierikams

lietuviams rūpėjo, kad pamažėl Seminariją apstatyti savais žmonėmis. Taigi, kad ir siuvėją savą turėtų. Ligi tol visi siuvėjai buvo arba lenkai arba žydai. Pabandę p. Stankevičių ir įsitikinę, kad jis su savo mokslu dar nepajėgs konkurencijos išlaikyti su ten buvusiais svetimtaučiais siuvėjais, jie sutaria jį pasiųsti į Varšuvą, kad išspecializuotų siuvėjų amate. Sumeta tam tikslui kiek pašalpos ir išsiunčia.

P. Stankevičius, gavęs pašalpos, mielai sutinka vykti į Varšuvą. Nuvykus tačiau atsiranda šimtai naujų sumetimų ir norų. Pataria jam kas, kad geriau būtų, jei jis prie kunigiškų drabužių išmoktų dar ir moterų drabužius siūti, tai būsių labai pelninga. Jis taip ir padaro. Rodos, atsirado net prietelių, kurie jam padėjo nuvykti į Paryžių ir tenai susipažinti gerai su moteriškų drabužių madomis.

Bus daugiau)

Sveikata -- Brangus Turtas

RED. PASTABA: Jau vienuoliktį metų, kai mūsų dienraštis dr. Račkus veda Sveikatos Skyrių. Jis teikia profesionalius patarimus skaitytojams ir mielai atsakinėja į klausimus sveikatos dalykuose. Visi kviečiami naudotis Sveikatos Skyriu. Taisyklės yra šios:

1) Klausimus galima siųsti "Draugo" redakcijai, arba tiesiog Dr. Račkus, 3051 W. 43rd St., Chicago, Illinois.

2) Siunčiant klausimus, visada reikia paduoti savo vardą, pavardę ir adresą, nes daktaras nori žinoti su kuo reikia turėti. Pavardė nebus skelbiama.

3) Jei klausimo ir atsakymo negalima būtų dėti į laikraštį, tada klausėjų bus atsakyta laišku. Už tai visada reikia pridėti pašto ženkelį už 3 centus.

DR. M. RAČKUS
3051 W. 43rd St.
Chicago
Tel. Lafayette 3057

VAISIAI KAIP MAISTAS

Prieš daug tūkstančių metų, pirmą kartą žmonės maitinosi uogomis ir medžių vaisiais. Dabar žmonės jau kitaip gyvena ir kitaip maitinasi, o tokie vaisius, kaip obuolius, kriaušes, slyvas, aprikatus, orandžius, kabanus ir t.t. žmonės dabar valgo tik užsigardžiavimui.

Yra didelis skirtumas tarpe maitinimosi, prisotinimo ir užsigardžiavimo. Pavyzdžiui, jei žmogus valgys tik obuolius, kopūstus, agurkus, tai jis priims savo pilvą ir prisotins, bet jo kūnas gaus labai mažai maisto. O jei valgys tik saldaines ir orandžius, tai jis tik smaguriaus ir jo kūnas nesimaitins tinkamai.

Vaisiuose maistingumo yra labai mažai; užtat, kas valgo labai daug vaisių, o mažai mėsos ir krakmolinių valgių bei riebių, tas negali nutukti. Vaisiai žmogų sotina, bet netukina. Kiekvienas nutukęs žmogus privalėtų apie tai žinoti, ir kas nori suliesėti, tai turi valgyti labai daug įvairių vaisių, ypač orandžių.

Per daug liesiems, ypač džiūvinkams, patartina valgyti mažai vaisių. Jiems reik valgyti maistingesnių valgių.

Vaisiai turi savybę sekančias geras ypatybes:

- 1) Skaniai sotina, bet netukina.
- 2) Gesina troškulį ir gaidina.
- 3) Sveikata yra inkstams.
- 4) Turi naudingų kūnui mineralų.
- 5) Turi svarbių vitaminų.
- 6) Liusina vičius.

Rugštieji vaisiai sužadina apetitą ir pagelsti vidurių virškinimą, užtat rugščius vaisius gerai yra valgyti pirm valgant. Saldieji vaisiai, atpenč, sumažina apetitą, užtat liesi žmonės neprivalo jų valgyti pirm valgio, bet valgio užsigardžiavimui.

Kad viduriai geriau liuosuotųsi, patartina valgyti vaisius rytmetį pirm pusryčių. Einant gulti valgyti vaisių yra negera, nes nebus galima tinkamai išsimiegoti ir pasilsėti; ir viduriai, vietoj liuosuoti, gali dar labiau užsikietinti. Geriausiai liuosinanti vidurius yra šie: slyvos, obuoliai, lygos, razinkos, vynuogės, agrestai ir serbintai.

Neprinokusius vaisius valgyti yra pavojinga, o pernokusius ar apipuvusius nesveika. Kas turi sugedusį skilvį, arba jei rienuo degina, ypač privalo saugotis tokių vaisių.

Taipgi yra labai nesveika maitinti rugščius vaisius ar uogas su pienu. Virinti vaisiai lengviau susivirškina, bet tada juose randa mažiau vitaminų ir maistingumo.

Kas valgo dažnai vaisių, tas išvengia škorbuto ir dantis turi sveikesnius; taigi kiekvienam patariu vaisius valgyti. Vaisių žievėje randasi daug naudingų vitaminų, taigi geriau yra valgyti obuolius su žieve nei nuluptus.

D-ro Račkus atsakymai

ATSAKYMAS M. L. — Galvos skaudėjimas nėra savaimi liga, o tik kurios nors ligos simptomas. Nežinant tamtos ligos, tikslių patarimų negalima suteikti, nei vaistų rekomenduoti negalima. Eik pas gydytoją, kuris, suradęs tamtos galvos skaudėjimo priežastį, galės tamstą padėti.

ATSAKYMAS K. D. — Rūgės pienas kūdikiams duoti nepatartina, nes gali pakenkti. Vaikams turintiems jau 5 metų amžiaus ir suaugusiems, rūgės pienas yra vienas iš sveikiausių ir maistingiausių valgių. Kas suaugusiems yra sveika, tai ne viskas gali būti naudinga kūdikiams.

NAUJAS IRAKO KARALIUS

Staiga Šveicarijoje mirus Irako karaliui Feisal'ui, jo sūnus Ghazi I užėmė tėvo sostą.

CHICAGOJE

IŠ ŠV. JURGIO PARAP., BRIDGEPORT

ISIGIJO VEIKĖJŲ PAVEIKSLUS

Čionai gyvenantis senelis J. Smilgius yra uolus Lietuvių Kolegijos rėmėjas ir didelis Marijonų kongregacijos vadų gerbėjas. Jisai išigijo žymiųjų tos kongregacijos vadų paveikslus. Turi paveikslus arkivyskupo Matulevičiaus, vyskupo Būčio ir a. a. tėvo Felikso Kudirkos. Visi paveikslai dailiai nuimti ir gražioje rėmuose įstatyti. Tai pasižymėjusio fotografo p. Stankūno darbas.

Prie progos pažymėtina, kad fotografo Stankūno studijoje, 3315 So. Halsted St. galima gauti J. M. praloto Krušo puošnių paveikslų, nuimtų 25 metų kunigystės jubiliejaus proga. Taipgi galima gauti laikinių Dariaus ir Girėno paveikslų.

Tas pat.

SUGRĮZO IŠ LIGONINĖS

Adolfina Sabelskienė, 3243 So. Lowe ave., buvo ligoninėje, kur buvo padaryta sunki operacija. Ligonė dabar jau namie, bet dar nelabai gerai jaučiasi.

P-nia Sabelskienė yra sena bridgeportietė, uoli šv. Jurgio parapijos parapionė. Jos viena dukterė yra šv. Pranciškaus vienuolynė, vardu sesuo Loyola. Todėl ligonės aplankyti buvo atvykusios iš Pittsburgho dvi seselės pranciškie.

AR NESVEIKAS?

Pasitarkit su Dr. Ross, dykai apie savo ligą ar silpnumą.

Vėliausi ir geriausi gydymai ligų, reumatizmo, inkstų, puslės, urinarų ir visų užkrečiamųjų ligų. Taipgi specialūs gydymai sugrąžinti energijos ir stiprumo be laiko nušipusams asmenims ir lytiniai silpliems vyrams.

Sergantys žmonės yra kviečiami ateiti dėl sveikatos naudingų informacijų, kurios bus suteiktos dykai be jokio pareigo.

Dr. Ross kainos yra žemos ir visiems prieinamos. Galima susitarti dėl lengvų išmokėjimų, kad kiekvienam nesveikam žmogui būtų proga išsilydyti ir tapti sveiku.

DR. B. M. ROSS

UŽTIKIMAS SPECIALISTAS
35 South Dearborn Street

kampus Monroe Str., Chicago, Ill. Ankite elevatorių iki penktos aukšto. Priėmimo kamb. 506 del vynu ir 508 del moterų. Valandos: 10 a. m. iki 5 p. m. Nedėliomis 10 a. m. iki 12 val. Penedėliomis, Seredomis ir Subatomis nuo 10 a. m. iki 3 p. m. Ofisas 30 metų tame pačiame name.

tės. Gerb. kun. J. Skrypkus, šv. Pranciškaus vienuolyno kapelionas, teikėsi atlaikyti už ligonę šv. mišias, į kurias buvo pakviestos seselės pranciškie. Kapelionas ir seselės ligonėi atsiuntė gražų užuojautos laišką. Gerb. kapelionui ir seselėms ligonė yra labai dėkinga už maldas ir užuojautą.

Ligonės giminės ir pažįstami prašomi ją aplankyti.

Parapijonka E. S.

IŠ ŠV. KRYŽIAUS PAR TOWN OF LAKE

DIDŽIULIS VAKARAS

Mūsų parapijoj spalį 1 d. įvyksta didžiulis vakaras, kurį ruošia V. Stanciko teatro grupė, School Hall svetainėje, prie 48-tos ir S. Honore St. Šis vakaras žada būti nepaprastas: statoma operetė, kas Chicagoje retenybė. Ir ko ten dar nebus! Ir dainos, vi-

soki grojimai ant įvairių instrumentų, monologai, duetai ir visokie kiti nematyti dalykai. Tą vakarą niekur kitur taip linksmai laiko nepraleisime, kaip School Hall svetainėje. Todėl, kiekvienas šv. Kryžiaus parapionas turi būti šio vakare, nes žymi dalykai pelno eis parapijos naudai.

Parapijonas

SIRDINGAI AČIŲ

Grijus man iš M. S-gos 16 seimo, gerųjų narių surengtu sutiktuvų vakarėlis ir įteikta brangių dovanų. Visų pirma sakau ačiū rengėjoms: M. Pauliūnienei, J. Stugienei; toliau M. Vaičiūnienei, S. Sakalienei, R. Maziliauskienei už atsilankymą; Jasnauskaitei, Sinevičiūnei, Budaitei, Kliūnaitėi už gražias daineles; 55 kp. sąjungietėms: Jasnauskienei, Dobrovolskienei; 21 kp. sąjungietėms: L. Bernotienei, S. Zauskienei, E. Rumšienei, O. Vaznienei, O. Navickaičiai, P. Navickienei, O. Srubienei, E. Gedvilienai, S. Staubienei, S. Stepanavičienei, A. Millerienei.

PRANEŠIMAS

Visiems gerb. Vargonininkams, Zokristijonams, Klebonams pranešu, kad jau laikas užsisakyti Kalėdinių labai gražių su lietuviškais, lotyniškais ir angliškais parašais ir linkėjimais, plotkelių. Prašome nesivėlinėti su užsakymais. Visas pelnas skiriamas kolegijai. Užsakymus siųsti šiuo adresu: Br. Vladas Cibulskis, M. I. C., 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. Užsakant prašome pažymėti kiek plotkelių pagaminti ir po kiek: baltų, ružavų, mėlynų ir geltonų.

P. Kuprienei, A. Gližnienei, Vaičiūnienei, A. Česnienei, Jaselskienei. Visoms esu dėkinga. Visuomet, paėmus į savo rankas tą dovaną, atsiminsiu jūsų geras širdis. J. Cepulienė

L. VYČIŲ "DAINOS" CHORO VAKARAI

Lietuvos Vyčių "Dainos" choras 1933-4 m. sezonui yra savo vakarams koncertams užėmęs šias dienas:

Lapk. 19 d., Meldažio sale (koncertui ir šokiams).

Sausio 21 d., Lietuvių Auditoriją Vytauto Didžiojo katedrai.

Balandžio 15 d., Lietuvių Auditoriją naujai operetei.

Visos Vyčių kuopos, Vyčių Ch. Apskr. ir šiaip jau palankios chorui draugijos prašome toms dienomis nerengti vakarų.

L. V. Dainos choro valdyba

Vyrai — Atyda!

Štai yra specialūs pranešimas, kuris bus domus kiekvienam vyrui, kuris pasiekė "viduramžių" ir jaučia reikalingumą tam tikro galviančio TONIKO. Kad suteiktų galimumą tūkstančiams, kurie dėl kokios nors priežasties atidėjo užsisakyti

Nuga-Ton

tiesiog nuo distributorių. Ši Gydymo preskripcija dabar parduodama visose vaistinėse. Vienas Doleris už menesio treatmentą — bukite saimi, gaukite butelį šiandien — ga-

Buy gloves with what it saves

Nereik mokėti 50c. už dantų pastą. Listerine Tooth Paste gaunama po 25c. Tomyk, kaip gerai ji veikia. Ją vartotadamas per metus sutalpa \$3.00.

LISTERINE TOOTH PASTE 25c

KC BAKING POWDER

Full Pack No Slack Filling

SAME PRICE today AS 42 YEARS AGO

25 ounces for 25c

Double Tested! Double Action!

MILLIONS OF POUNDS USED BY OUR GOVERNMENT

Stop Itching Skin

Trymas, vėrimas, žemos sustan, niežėjimas odos ir penkias sekundes — ir pasveikins prie Eczemos, psich, dermatito, ir liberrirų Zemo beveik nekintamai prašina visokias giles iritacijas, kadangi jo gydymo ypatybės retai randamos kitose gydymose. Visos vaistinės užlaiko — 25c, 50c, 11. Vartinti tiktai Zemo. Du syk geresni rezultatai \$1.25.

zemo

Rudeninė Ekskursija I LIETUVĄ

GERB. PRAL. J. MACIJAIUSKUI VADOVAUJANT

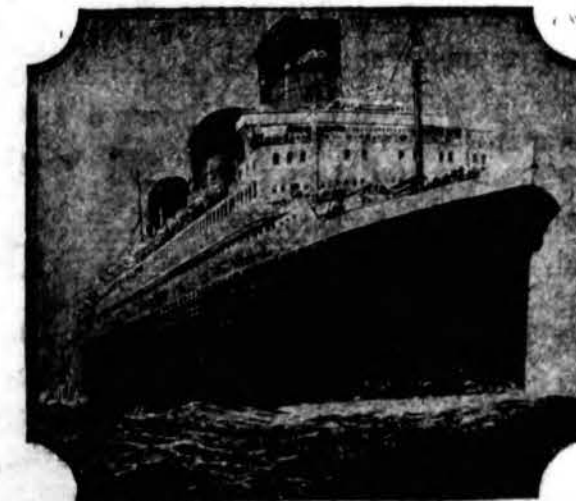
Dienraščio "Draugo" laivakorėjų skyrius organizuoja rudeninę ekskursiją į Lietuvą, prie kurios prašomi prisidėti visi tie, kurie dar šiemet nori aplankyti Lietuvą. Ekskursija bus smagi, nes jai vadovauja populiarpis gerb. pral. J. MACIJAIUSKAS.

EKSKURSIJA ISPLAUKIA

LAPKRIČIO (NOV.) 4 D.

PRANCŪZŲ LINIJOS DIDŽIULIU LAIVU

Ile De France

Ile De France

Norintieji prisidėti prie šios rudeninės ekskursijos, prašomi tuojau kreiptis į "Draugo" laivakorėjų skyrių, kuris išrūpins visus reikalingus dokumentus ir tinkamai prirengs kelionę.

"DRAUGO" LAIVAKORČIŲ SKYRIUS

2334 South Oakley Avenue

Chicago, Ill.

IN OUR OFFICE

CHICAGOJE

IŠ N. PRAS. P. Š. PARAP, BRIGHTON PARK

SIRDINGA PADĖKA

Rugsėjo 17 d. Vytauto darbe įvyko Nekalto Prasidėjimo P. Š. Parapijos piknikas, kuriame dalyvavo gražūs skaičiai parapijonų ir svetelių iš kitų kolonijų. Čapas buvo labai geras. Kaip biznierių, taip ir ne biznierių labai gražiai pasirodė, ne tik dalyvaujami piknike, bet ir remdami visais žvilgsniais šią parapijos pramogą. Tatgi šiuomi reikiu širdingiausią padėką visiems darbuotojams piknike, taipgi biznieriams ir ne biznieriams, kurie dalyvavo. Ypatingą padėką reikiu Brighton Parko biznieriams, kurie aukojo įvairių daiktų. Nors rudens laikas, bet dienele pasitaikė šilta ir maloni, tat ši pramoga davė parapijai gražaus pelno.

Kun. A. Briška

RENGS "BAKE SALE"

Rugsėjo 19 d., Sv. Teresės draugai laikė pirminį šio sezono susirinkimą, nes per vasarą susirinkimai nebuvo laikomi. Narių atsilankė daug. Visos pilnos energijos darbuotojai draugijos labui, o sykiu ir savo parapijai. Į susirinkimą taip pat atsilankė ir gerb. klebonas kun. Briška, kuris kvietė visas į talką parapijos karnivalui, kuris visu smarkumu eina parapijos darbe.

Po ilgų atostogų, pasiilgusių darbo, narės su džiaugsmu kvietimą priėmė ir, štai, tuoj po susirinkimo, savo valdovystėn per visą karnivalą paėmė bingo būdą. Tai vienas žaidimų, kuris visiems patinka. Tikimos, kad joms gerai seksis biznis varyti, nes kur pasiryžimas, ten ir galimybė.

Negana to, vienbalsiai nutarta rugsėjo 23 d. suruošti taip vadinamą "Bake Sale", tai yra išpardavimą namie gamintų ir iškeptų valgių. Visos narės tą vakarą ką nors namie iškeps ir paaukos išpardavimui. Bus gardžios duonelės, skanių keksų ir ragaičių; bus keptų vištelių ir kas tik ko norės. Tikimos, visi bus patenkinti, o tuo pačiu sykiu parems parapiją, kuriai eis pelnas.

Neužmirškite, kad visa tai įvyks šeštadienį, rugsėjo 23 d. Kepėja W. H. Y.

ŽINIOS IŠ ŠS. PETRO IR POVILO PARAPIJOS, WEST PULLMAN

× Rugsėjo 17 d., Garney's grove įvyko parapijos rudėninis piknikas, kuris vispusiškai pavyko. Žmonių buvo pilnas daržas. Be to, atvyko mūsų labai brangūs svečiai, kurie visados dalyvauja mūsų parengimuose. Darbininkai piknike mandagiai ir sąžiningai dirbo. Muzika buvo gera. Parapijai padaryta gražaus pelno.

× Praeitą savaitę su bažnytinėmis pamaldomis tapo palaidotas šv. Kazimiero kapuose a. a. Kvederas. A. a. Kvedero skaitlinga šeimynėlė liko didžiam nuliūdime.

× Rugsėjo 24 d., po sumos, su iškilminga procesija mūsų bažnyčioje prasidės 40 valandų atlydai. Klebonas A. Linkus sakė, kad bus daug svečių kunigų.

"VESELE, VESELE"

Spalių 1 d., Vytauto parke ŠS. Petro ir Pauliaus parapija rengia didžiausią "veselę" su visom lietuviškom ešeremonijom. "Ženysis" p. L. Kas-

tantas su p-le V. Vyšniaus tyti apie ateinančio mūsų draugai - abu choro nariai, be to, Kastantas yra parap. ko karienė.

Marijona Neberiezienė
Komisijos narė

LIETUVIAI DAKTARAI:

Tel. LAFayette 8057

DR. A. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
X-SPINDULIAI
3051 West 43rd Str.
(Prie Archer Ave. netoli Kedzie)
Valandos: nuo 2 iki 8 val. vakaro
Seredomis ir Nedėliomis pagal sutartį

Phone GROvehill 0027

Valandos: 2-4; 7-9 P. M.
Trečiadieniais ir sekmadieniais susitarus
DR. J. W. KADZEVIK
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
6859 SO. WESTERN AVE.
Chicago, Ill.

BOULEVARD 7589

Rez. HEMlock 7691

DR. A. P. KAZLAUSKAS

DENTISTAS
4712 So. Ashland Avenue
Val.: Nuo 10 ryto iki 8 vakaro

Tel. Ofiso BOULEVARD 5913-14

Rez. VICTORY 2343

DR. A. J. BERTASH

756 W. 35th Street
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

GRABORIAI:

SENIAUSI LIETUVIŲ GRABORIAI CHICAGOJE

EUDEIKIS ir SŪNUS yra taip arti kaip ir jūsų telefonas. Nežiūrint to, nėra jokių išlaidų. EUDEIKIO 30 metų ypatiškas, atsakantis patarnavimas yra patenkinęs tūkstančius šeimynų. Vienintelis Lietuvių Graborius vartojantis modernią, elektros varomą grabežimą su šoninėm durim, kurios palengvina grabų kėlimą. Jeigu didžiojo dailumo ir taupumo laidotuvių - pasaukite REPUBLIC 8340, ir persitikrinkite.

JUOZAPAS EUDEIKIS IR TĖVAS

5340 SOUTH KEDZIE AVENUE
VISI TELEFONAI: REPUBLIC 8340
(Neturime sąryšių su firma tuo pačiu vardu)

Dieninis ir Naktinis Patarnavimas. Tel. VICTORY 4088

Pilnas Laidotuvių Patarnavimas nuo \$75.00 ir aug.

PAVLAVICIA UNDERTAKING CO.

INCORPORATED

Henry W. Becker
(Licensed Embalmer)

3238 S. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

Seniausią ir Didžiausią

LIETUVIŲ GRABORIŲ ĮSTAIGA

EUDEIKIS ir vėl nustebino publiką su savo nupigintomis kainomis už aukštos rūšies palaidojimą. Mes nieko nerokuojame už atvežimą mirusio žmogaus kūno ir mūsų įstaigą iš bile kokios miesto dalies.

Reikalui esant, mūsų automobilis atvažiuos į jūsų namus ir atveš ir mūsų įstaigą, kur galėsite pamatyti didžiausią pasirinkimą grabų ir kitų reikmenų ir už tą patarnavimą jums visai nieko nereikės mokėti, nežiūrint į tai, ar jūs ką pirkite, ar ne.

EUDEIKIS yra vienatinis lietuvių graborius, kuris teikia ambulance patarnavimą su ekspertu lietuviu patarnautoju. Dykai Keturius Moderniškos Kopyčios Dėl Sermenų. Pašaukite EUDEIKI pirm negu krepsitės kur kitur.

Eudeikis

JŪSŲ GRABORIUS

Didysis Ofisas

4605-07 South Hermitage Avenue

Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

LIETUVIAI DAKTARAI:

Amerikos Liet. Daktarų Draugijos Narių

Ofiso: Tel. CALumet 4089

Res.: Tel. HEMlock 6286

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3147 So. Halsted St.

Ofiso valandos: 1-4 ir 6-8 val. vak.
Rezidencijos Ofisas: 2656 W. 69th St.

Valandos: 10-12 ryto

Seredomis ir Nedėliomis pagal sutartį

Tel. LAFayette 7650

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4140 Archer Avenue
Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakaro

Res. 2136 W. 24th St.
Tel. CANal 0402

Office Phone Res. and Office

PROspect 1028 2359 So. Leavitt St.

CANal 0706

DR. J. J. KOWARSKAS

PHYSICIAN AND SURGEON

2403 W. 63rd St., Chicago

OFFICE HOURS:
2 to 4 and 7 to 9 P. M.
Sunday by Appointment

DR. M. T. STRIKOL'IS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 So. Ashland Ave.

OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.

Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso telef. BOULEVARD 7820
Namų tel. PROspect 1930

Tel. BOULEVARD 7042

DR. G. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street
Val.: nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

Tel. CANal 6122

DR. G. I. BLOŽIS

DENTISTAS

2201 W. Cermak Road
(Kampas Leavitt St.)

Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto

Nuo 1 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

Tel. CANal 6122

IVAIRŲS DAKTARAI:

Res. Phone Office Phone

ENglewood 6641 WEstworth 3900

DR. A. R. McCRADIE

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

7050 So. Halsted Street
ROOM 210

Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare

DR. CHARLES SEGAL

Parkelė savo ofisą po numeru

4729 SO. ASHLAND AVE.

SPECIALISTAS

Dėl. g. Moterų ir Vyrų Ligų

Val.: ryto nuo 10-12 nuo 2-4 po pietų: 7-8:30 val. vakare

Nedėliomis 10 iki 12

Telefonas MIDway 2880

Office: PROspect 2011

Res.: BEVerty 0081

Dr. JOHN F. RUZIC

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2355 West 63rd Street

Val.: 2 to 4 ir 7 to 9 P. M.

Ketv. ir Sekmad. pagal sutartį

Ryto val. šv. Kryžiaus Ligonių

Chicago, Ill.

Phone: HEMlock 6700

DR. P. ATKOČIŪNAS

DENTISTAS

1446 SO. 40th CT., CICERO, ILL.

Utar., Ketv. ir Pėtn. 10-9 val.

3147 SO. HALSTED ST., CHICAGO

Paned., Sered. ir Subat. 2-9 val.

Tel. LAFayette 5793

DR. A. J. JAVOIS

Val.: 2 iki 5 popiet, 7 iki 9 vak.

Office. 4459 S. California Ave.

Nedėlioje pagal sutartį

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 W. MARQUETTE ROAD

Val.: 2-4 ir 7-9 vak. Ketv. 9-12 ryto

Nedėlioje susitarus

Phone CANal 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. Cermak Road

Valandos 1-3 ir 7-8 vak.

Seredomis ir Nedėliomis pagal sutartį

REZIDENCIJA

6631 S. California Ave.

Telefonas REPUBLIC 7868

Tel. CANal 0257

Res. PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 SOUTH HALSTED STREET

Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.

Valandos: 11 ryto iki 4 popiet

6 iki 8:30 vakare

Tel. GROvehill 1595

DR. A. L. JUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val.: 9-11 ryto 2-4 ir 7-9 vak.

Seredomis po pietų ir Nedėliomis

2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4142 ARCHER AVENUE

Tel. VIRginia 0936

GRABORIAI:

LACHAVICH IR SŪNUS

LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja laidotuvių kuopigiamais.
Reikale medžių atsiimti, o mano
darbu busite užgandinti
Tel. CANal 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago

1439 S. 49th Court, Cicero, Ill.

TEL. CICERO 5927

Phone BOULEVARD 4139

A. MASALSKIS

GRABORIUS

Mūsų patarnavimas
visuomet užtikrintas ir
nebrangus, nes neturi-
me išlaidų užlaikymui
skirti.

Nauja, grafi ko-
plyčia dykai.

3307 Auburn Avenue

I. J. ZOLP

GRABORIUS IR LAIDOTUVIŲ VEDEJAS

1646 WEST 46th STREET
Tel. BOULEVARD 5203-5413

Tel. CICERO 294

SYREWICZE

GRABORIUS

Laidotuvių pilnas patarnavimas
galimas už \$85.00
KOPYLIA DYKAI
1344 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Telefonas YARDS 1138

STANLEY P. MAŽEIKAS

Graborius ir Balsamuotojas

Turiu automobilius visokiems
reikalams. Kaina prieinama.

3319 AUBURN AVENUE
Chicago, Ill.

J. F. RADŽIUS

LIETUVIŲ GRABORIUS

Palaiduoja už \$25.00 ir aukščiau
Moderniškai kopyčia dykai
668 W. 18th St. Tel. CANal 6174
Chicago, Ill.

ANTANAS PETKUS

GRABORIUS

Kopyčia Dykai
4830 WEST 15th STREET
Cicero, Illinois

Tel. CICERO 2109 ir 859-J.

SIMON M. SKUDAS

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

Patarnavimas geras ir nebrangus
718 W. 18th St.
Tel. MONroe 3377

Tel. LAFayette 3572

J. Liulevičius

Graborius

Balsamuotojas
Patarnauja Chi-
cagoje ir apšalin-
kėje.

Didelė ir grafi
Kopyčia dykai

4092 Archer Ave.

J. J. BAGDONAS

LAIDOTUVĖMS

patarnauja

MANDAGIAI

SIMPATIŠKAI

ir

LABAI PIGIAI

Liūdnoje valandoje

pašaukite:

REPublic 3100

2506 W. 63rd St.

Patarnauja
MANDAGIAI
SIMPATIŠKAI
ir
LABAI PIGIAI
Liūdnoje valandoje
pašaukite:
REPublic 3100
2506 W. 63rd St.

JUOZAPAS LAURINAITIS

Mirė Rugsėjo 19 d., 1933 m.
2:30 val. ryto, sulaukęs puses
amžiaus. Kilo iš Raseinių apskr.
Kričio, Jurbarko parap., Mont-
vilų kaime.

Amerikoje išgyveno 35 metus.
Paliko didėliame nuliūdime
moterį Marijoną, po tėvų Bra-
zeliukę, sūnų Simoną, dvi ma-
čias Zofiją ir Oną, keturis au-<

CHICAGOJE

KAS GIRDĖT AUŠROS VARTŲ PARAPIJOJ, WEST SIDE

VIENAS UŽ VISUS, VISI UŽ VIENĄ

Aušros Vartų Šv. P. M. v. ir m. draugija rengia vakarą su šokiais ir kitais pamarginimais kap. Dariaus ir Girėno paminklo fondui.

Gerbiamieji! Mūsų didvyriai skrido ne vien dėl savo garlės, bet ir dėl visos lietuvių tautos.

Du mėnesiai prabėgo nuo tos dienos, kaip mūsų didvyriai sutiko tragingą mirtį. Ši žinia žaibo greitumu pasklido po visą Lietuvą ir Ameriką. Vieniems ašara iš akių išspaudė, kitiems kaip kalaviju širdį pervėrė. Su ašaromis nieko nenuveiksime. Kitos išeities nėra, kaip tik kreiptis į Washingtoną ir prašyti Dėdės Samo, kad ištirtų mūsų lakūnų žuvimo priežastį.

Todėl stokim į darbą! Vienas už visus, visi už vieną.

Ši draugija rengia vakarą su šokiais ir kitais pamarginimais. Lai nepasilieka nei vienas nepriešdėjęs, kam skaudus yra Dariaus ir Girėno žuvimas. Gal kam nemalonu, kad rengiam pasilinksminimą. Mums nepeina niekas kitas, kaip tik aukos minėjam fondui.

P. Staškūnas paaukojo sveitainę veltui 2301 W. 22 Pl. (kampas Ockley Ave.)

Šokiai bus su pamarginimu, rugs. 30 d. Prasidės 6:30 val. vak.

Visus kviečia komisija:
Frank Žebrauskas,
Petras Pabijonaitis,
S. K. Rokas.

× Ketvirtadienį atlaikytos dvejios šv. Mišios už a. a. Pr. Kiršio sielą. Ant kapo pastatytas gražus paminklas ir neužilgo bus pašventintas.

LABDARIŲ VAKARAS

Labdariai labai sujudo rengti vakarą rugsėjo 23 d., "Rūtos" darže, su daugeliu dovanų. Didžiausia dovana bus gražus kalakutas. Tikėtasi bus tik 10c. Jaunimas tikėtis platina po vadovystę. Ir vėl pradėjo praktikuoti vi-labanaus, St. Roko, A. L. nkaus ir Br. A. M. Petraityčių.

IŠ VYČIŲ - DAINOS CHORO VEIKIMO

CHICAGOS VYČIAMS

Lietuvos Vyčiai (Chicago Apskritis) turi nuo seniai gyvuojantį ir gražiai veikiantį "Dainos" chorą, kuris ypač pastaraisiais laikais gražiai atstovauja Chicago Vyčius, kelia jų vardą ir garbę. L. V. "Dainos" choro koncertai, operetės, bažnytiniai veikalai visados gražiai išpildomi ir klausytojuose palieka kuo gražiausių įspūdžių. I L. V. "Dainos" chorą sutrauktos visos įžymiausios dainos-meno pajėgos. Tačiau yra šimtai katalikiško jaunimo, L. Vyčių Chicago kuopose, kurie myli dainą ir dažnai dainuoja, bet prie choro dar nepriklauso.

L. V. "Dainos" choro sezonas jau prasidėjo. Todėl visų Chicago Vyčių kuopų nariai, mylintieji dainą, kviečiami įsirašyti į L. V. "Dainos" chorą.

Siemet L. V. "Dainos" choras yra užsibrėžęs suruošti du nepaprastus vakarus — koncertus. Sausio 21 d., Chicago Lietuvių Auditorijoje bus statoma naujas komp. Žilėvičiaus veikalas — Vytauto kantata.

Balandžio 15 d. taip pat Lietuvių Auditorijoje statys seonoje naują operetę, kurią jau ruošia choro vedėjas muz. J. Sauris.

Be to, lapkričio 19 d., Mel-džio salė, West Side, ruošama sezono atidarymo koncertas su šokiais.

Ši vakarą (rugs. 22 d.) įvyks choro praktika Lietuvių Auditorijoje (mažojio salė).

Vyti, Vyte, jei myli dainą ir nori, kad choras ir toliau keltų tavo organizacijos garbę, atsilankyk šį vakarą ir įsirašyk į "Dainos" chorą.

Choristas

SUGRĮŽO IŠ LIETUVOS ADV. F. B. BRADCHULIS

Attorney & Counsellor-At-Law
3112 SO. HALSTED ST.
Tel. VICTory 2394

Ir vėl pradėjo praktikuoti vi-labanaus, St. Roko, A. L. nkaus ir Br. A. M. Petraityčių.

N

AUDOJAMA TIK VIDURINIAI LAPAI

dėl jūsų Lucky Strike

The Cream of the Crop

LUCKY STRIKE CIGARETTES

Copyright, 1933, The American Tobacco Company.

eras Tabakas — Tikras Geras Tabakas! Išidėmėk gludų, šilkinį audinį. Tie yra viduriniai lapai. Mes nenaudojame šiurkščių viršutinių arba stambių žemutinių augalo lapų. Tik kelius rinkinius vidurinius lapus — be kotelio — be kamieno. Ir kiekvienas Lucky yra pilnai prikimštas tuo rinkiniu tabaku. Apvalus, kietas — laisvas nuo liuosų galų. Štai kodėl Luckies visuomet patenkina.

VISUOMET puikiasias tabakas
VISUOMET puikiasias apdirbimas
VISUOMET Luckies patenkina!

"it's toasted"

DĖL GERKLĖS APSAUGOS — DĖL GERESNIO SKONIO

ORO BANGOS

Kas myli dainas ir muziką, taipgi įdomauja žinoti, kas kas veikiama lietuvių gyvenime, kas naujo pramonėje ir t. t., tas antradienio vakare užsistatęs savo radijo ant stalties WGES visą gali girdėti ir žinoti. Mat, tą vakarą kas savaitę Peoples Furniture krautuvės transliuoja oro bangomis lietuvių radijo programą iš dainų, muzikos, kal-

by, humoro ir t. t.

Taip ir praėjus antradienio vakarą klausytojai turėjo malonumo girdėti gražias lietuvių kompozicijas, kurias išpildė pilnai išsilavinęs Peoples Radijo kvartetas. Be to, žymi dainininkė E. Bartuš dainavo solo, o Dr. Kazys Drangelis pasakė įdomią kalbą; juokėsi "Čalis Kepurė" patiekė gražaus ir naujo humoro. Taipgi prie gražios ir rinktinės muzikos, programos vedė-

jas J. Krukas patiekė daug kyboje. Iš klausius šią vieng žinių kas lietuvių tarpe ve- valandėlę daug ką sužinai, kama ir kokios naujienos pro daug pasimokini.

Be

INSURANCE
NOTARY
PUBLIC

P. B. R. PIETKIEWICZ & CO.
MORTGAGE BANKERS

PERKAM
Lietuviškus
BONUS

SIUNCIAM PINIGUS Į LIETUVĄ LAIVAKORSIŲ AGENTŪRA PRISIRASYKITE Į MŪSŲ SPULKĄ

TEISINGUMU PAMATUOTAS BIZNIS

2608 W. ST 47th STR. Tel. LAFayette 1083

IŠNUOMAVIMUI
Išsinuomuoja krautuvę. Gerą vietą, tinkamą bile ko-kiam bizniui. Randasi Mar-quette parke, 2519 W. 69 St. Yra sykiu ir pagyvenimas. Atsišaukite:
ANTANAS SHADBARAS
2519 W. 69th St.

IŠNUOMAVIMUI
penkių kambarių flatas, pe-čiai šildomas, su visais pato-gumais, ant antrų lubų. Kam-pinis namas, randasi arti Šv-Jurgio bažnyčios, Bridgepor-te. Renda pigi. Atsišaukite pas savininką:
3341 So. Halsted St.
arba
Telefonuokite PROSPECT 3938

AUTOMOBILIS PARD-VIMUI
Gražus 7 passenger 1929 Stutz seimyninis karas. Gerame stovyje. Lankai kaip nauji. Šildytuvai. Projektoriai. Visi aukštos rūšies įtaisymai. Atrodo ir bėga kaip nauja mašina. Kaina tik \$400. Tele-fonuokite HAR. 3006; Sekma-dieniais SAG. 7754.

J. P. WAITCHES
ADVOKATAS
2 E. 103rd Pl. prie State St.
Tel. PULLman 5950
Ketvergų vakarais nuo 7 iki 9
4600 S. Wood St. LAFayette 6393

JOHN B. BORDEN
ADVOKATAS
105 W. Monroe St., prie Clark
Telefonas STATE 7660
Valandos 9 ryte iki 5 popiet
2201 W. Cermak Road
Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios vakarais 6 iki 9
Telefonas CANAL 6122
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Utarinko, Ketvergų ir Šubatos vakarais 6 iki 9
Telefonas REPUBLIC 9600

OKSAS EXPRESS
Kraustau Rakandus, Planus ir pri-rautau anglis už pigiausias kainas: Black Band \$7.50; Hacking \$8.00; Miers Creek \$9.75.
Pašaukite LAFayette 8980.
J. O K S A S
2349 West 43rd Street

CRANE COAL CO.
5332 SO. LONG AVE.
Chicago, Ill.
TEL. REPUBLIC 8402

Visos anglų kompanijos pakėlė an-glių kainas, taip aukštai, kad žmo-šams sunku bepirkti, o lietuvių CRANE COAL KOMPANIJA vietoj pakėlimo kainų dar nupigino. Kam reikia anglų, telefonuokit tuojau, gausit daug pigiau negu kur kitur —
Telefonas
REPUBLIC 8402

Geriausios Anglys Už Žemiausias Kamas

TUMONIS COAL CO.
12132 UNION AVE.
Chicago, Ill.
Phone PULLman 2316
Dabar laikas prisipirkti anglių dėl žiemos
Res. 10742 S. Wabash Ave.
Phone PULLman 8092

Pasipūtęs, kaip tikras kalakutas, dūmo ja, kas jį laimės Labdarių piknike "Rū-tos" darže, rugs. 32 d.

IN OUR OFFICE

